

Тәрбиелеу -білім беру процесінің циклограммасы

Бекітілді
Ғадиұ -

Білім беру ұйымы: «Балдәурен» бөбекжай-балабақшасы

Топ: «Балапан» ересек тобы.

Балалардың жасы 4-5 жас

Наурыз айы 2023 жыл 1 апта

Күн тәртібі	Дүйсенбі 06.03.2023ж	Сейсенбі 07.03.2023ж	Сәрсенбі 08.03.2023ж	Бейсенбі 09.03.2023ж	Жұма 10.03.2023ж
Балаларды қабылдау	Көңілді әуенмен қарсы алу	Адай күйімен қарсы алу		Алдар көсенің қонаққа келуімен қарсы алу	Алғыс әнімен қарсы алу
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Мерекелік іс-шаралар туралы әңгіме	Баланың тәртібі мен дамуы жайлы әңгіме		Баланың көңіл-күйі жайлы әңгіме	Баланың достарымен қарым-қатынасы жайлы әңгіме
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	«Қыз қуу» Қимылдық ойын Дене шынықтыру	Таңертеңгілік шеңбер. «Біз доспыз!» Әр ұлтты құрметтеу. Әлеуметтік дағдылар		Ойын«Кімнің заттары?»(жақын адамдарының заттарын анықтй алады); Суретті кітапшаларды бояу, пазлдар, мозаика және т.б Әлеуметтік	Тәрбиешіге гүлдерді суаруға көмектесу. Әлеуметтік дағдылар

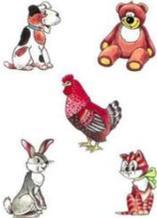
				дағдылар	
Таңертенгі жаттығу	Наурыз айына арналған таңертенгі жаттығулар кешені (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Тамақ ішу мәдениетін, үстелде отыру, тамақтану, асхана құралдарын дұрыс ұстау мәдениетін қалыптастыру және сақтау. Балалардың назарын тағамға аудару, тамақтарын реттілігімен тауысып ішуге, нанның қиқымын жерге тастамауға үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір).				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дене шынықтыру Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа	Музыка Жеңіл, ырғақпен қозғалу; жұппен би қимылдарын орындау;	Дене шынықтыру	Музыка Жеңіл, ырғақпен қозғалу; жұппен би қимылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қимылдарды	Дене шынықтыру Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-

	<p>тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру</p>	<p>билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану. .Балалар музыка залына қолдарына жалауша алып көңілді маршпен кіреді. Балаларға үйшіктің және қоян, балапан, бақа, күшік, т.б. суреттері ұсынылады. 2. Ән айту. Музыка жетекшісі «Жоғары ы шығымын»</p>		<p>қолдану. .Балалар музыка залына қолдарына жалауша алып көңілді маршпен кіреді. Балаларға жылдың төрт мезгілі бейнеленген суретті карточкалар таратылады. Шығармаларды тыңдап, мазмұнына, мәтініне сәйкес суреттікарточканы көрсете білу. 2. Музыка тыңдау: «Ботақан» Әннің мәтінін үйрету. 4. Музыкалық-ырғақты қимыл: (аяқты топылдату, аяқтан аяққа ауысу, қол шапалақтау, сылдырмақты сылдырлату)</p>	<p>бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру</p>
--	--	---	--	--	--

		<p>деп әндетеді. Балалар әуенді қайталап, өздері қалаған суретін басқышпен жоғарыға жүргізеді. Үйшікке жақындап, «Қандай ғажап үйшік?» деп әндетеді. Келесі кезекте терезеден сурет көрсетіліп, балалар әуенді тыңдап, сәйкес келетін</p>		<p>Қазақ тілі Кітаптан ертегілер, көркем шығармалар оқып беруде олардың мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға, кейіпкердің іс- әрекетіне өз ойын білдіруге баулу.Қызыл телпек ертегісі</p>	
--	--	---	--	---	--

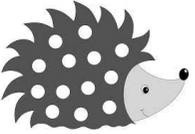
		<p>андардың , жануарлар дың, балапанны ң, бақаның, т.б. суреттерін басқыштар мен жүргізіп, үйшікке кіргізеді. Балалар терезеден көрінген суретке қарап, олардың қимыл- қозғалысы н салып көрсетеді.</p>			
	<p>Аналар суретіне деген сүйіспеншілік ілулі тұрған ана,әжелердің</p>	 <p>Анамның кітаптары</p>		<p>Жануарлардың да андардың да құстардың да анасы болатынын білесіңдер</p>	<p>Ертеде – Айша, Әлия ж әне Әнел деген үш қыз өмір сүріпті. Айша – ең ұзыны,</p>

	<p>суреттеріне мұқият қарап, олардың кімді көріп тұрғандарын айтып берулерін сұрайды.</p> <p>-Сендерді кім ұйықтатады?</p> <p>-Сендерді кім еркелетеді?</p> <p>-Сендерді кім жылы сөз айтып жұбатады?</p> <p>-Сендер бәрінен кімді ерекше жақсы көресіңдер?</p> <p>-Кім аналар мерекесі туралы біледі?</p> <p>-Бұл мерекеге сендердің отбасыларың қалай дайындалады?</p>	<p>ойыны</p> <p>Кітап кеңістікте қалай орналасқан?</p> <p>Сөйлемдегі сөздерді байланыстыр уға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде,</p>		<p>иә, Сендерге тапсырма ана қоянның кеңістікте орналасу бағыттарын ата етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір).</p> <p>.Сөйлеуді дамыту</p> <p>Үстінде деген ұғымды қалай түсінесің? суретке мұқият қара, үкінің кеңістікте орналасу бағытын түсіндір. Математика негіздері</p>	<p>Әлия - оң жақта тұр, Әнел сол жақта тұр.</p> <p>Қыздардың қайсысының бойы қысқа? Ең ұзын қыздың аты кім?</p> <p>Айшадан қысқа қыздың аты кім? Сөйлеуді дамыту</p> <p>заттардың кеңістікте орналасу ретілігі мен атын атау. Қоршаған ортамен танысу</p> <p>Алақанды соғайық.</p>
--	--	--	--	---	--

	<p>Бұл балалардың өз ойларын бөлісуге, қуаныш сезімдерін білдіруге мүмкіндік беру. Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу</p> <p>Ана мен бала аңыз әңгіме театрландырылған әрекеттің басқа да жұмыс түрлерін(саусақ, үстел үсті, көлеңкелі және тағы басқа) меңгерту.</p> <p>Көркем әдебиет</p> <p>Анама сыйлық</p>	<p>зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету</p> <p>Сөйлеуді дамыту</p> <p>Математика негіздері,</p> <p>Үсті толы ине, Бірақ та іс тігіп Қадамайды түйме Жұмбақ жауабы кірпі. Кірпінің үстінде не</p>		 <p>Оң жақ үстінде қандай сурет тұр?</p> <p>Сол жақта үстінде қандай сурет бар?</p> <p>Сол жақ астында және оң жақ астында қандай сурет тұр?</p> <p>Беттің тура ортасында ше? Қоршаған ортамен танысу, математика негіздері</p> <p>Себеттің</p>	<p>Оң жақтағы балаға, Шапалақты соғайық. Сол жақтағы балаға, Шапалақты соғайық. Көркем әдебиет</p> <p>ұжымдық жұмыстарды орындау, міндеттемелерді өзара бөлісу</p> <p>Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, тұрмыстық</p>
--	---	--	--	---	---

	<p>Ермексаздан гүл жасау. Мүсіндеу</p> <p>Анамның аялы алақаны элементтердің пішінін, реттілігін, олардың арасындағы қашықтықты ескере Дәстүрден тыс сурет салу</p> <p>Қыз баланың оң қолына себетті, сол қолына гүлді сызықпен қос</p> <p>— Ғ Ұ Л</p> <p>баланың сол қолына шелекті</p>	<p>бар</p> <p> Осы кішкентай кірпінің анасының үстінде не тұр? Алма</p> <p>Көркем әдебиет, математика негіздері</p>		<p>ішінде отырған мысықты боя, Мысықтың баласын қалай атаймыз?</p> <p>Себеттің сыртында орналасқан жіптерді боя, Сурет салу</p>	<p>заттарды, ыдыстарды безендіру дағдыларын дамыту. Шығармашылық дағдылар</p> <p>Анаға арналған би ойыны</p> <p>Оң қол сол қол оң аяқ сол аяқпен билеу, оң мен солды ажырату</p> <p>Математика негіздері, музыка</p>
--	--	--	--	--	--

	оң қолына жалаушаны сызықпен қос. Математи ка негіздері				
Серуенге дайындық	Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	Картотека	Картотека	Картотека	Картотека	Картотека
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін үйрету. (дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Сабынмен қолдарын сабындап, киімдерін суламай жуыну. Өзінің жеке сүлгісін тани білуді үйрету. Сүлгіні дұрыс қолдануды дамыту, орнына іліп қоюын қалыптастыру. Тамақтану кезінде орындықта тік отыру. Астың дәмді болуын тілеу. Тамақты дұрыс ішу. Қасықты дұрыс ұстау, майлықты қолдану, нан қиқымын шашпай, сорпамен сусынын төкпей ішуді үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағытуды қалыптастыру. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (Музыка)				

<p>Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары</p>	<p>Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру.</p> <p>(дене жаттығулар мен белсенділігі)</p> <p>Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын жинауға әрекет жасауын үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)</p> <p>Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).</p>				
<p>Бесін ас</p>	<p>Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету.</p> <p>(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)</p>				
<p>Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)</p>	 <p>Анаға сый Қағаздан 3 д сыйлық жасау Жапсыру әрекеті</p>	 <p>Кірпінің анасының үстіне ермексазды ораналастыру кеңістікте орналасуын атау</p>		 <p>Анаммен бірге доп ойнаймыз ойыны Доптың ішіне ермексазды ораналастыру Мүсіндеу, жапсыру</p>	<p>Анама арналған оюлар Оң жақта тұрған оюларды қызыл түске Сол жақта тұрған оюларды көк түске Ортасында тұрған оюларды сары</p>

		<p>Жапсыру, Мүсіндеу, Анама арналған кеудеше элементтердің пішінін, реттілігін, олардың арасындағы қашықтықты ескере отырып, жазықтықта оюларды орналастыру; қазақ оюларының кейбір элементтерін салу;Сурет салу</p>		<p>Желілі-рөлді ойын: «Қызы мен анасы» Аналары балаларына қалай қамқорлық көрсететінін естеріне түсіру арқылы ,балаларды рөлдерге бөліп ойнауға шақырады. Тәрбиешінің көмегімен балалар қуыршаққа жылы сөз айтып,ойнайды.Мыс;»Ботқа қандай дәмді ,жей ғой қызым,сен менің сүйікті ,ең әдемі қызымсың,жүр, киініп серуендеп келейік...» -Балалар ,сендер аналар туралы әнді ұмытып қалған жоқсыңдар ма? -Жарайды ,онда</p>	<p>түске боя.Сурет салу «Жылы сөз айту» ойыны. Тәрбиеші Ойыншық көжекті көрсетеді.Көжек балалардан анасы жұмыстан келгенде,оны қалай қарсы алу керектігін үйретуді сұрайды.Балалар қуыршақтарына айтқан сөздерін естеріне түсіреді,көжекке көмектеседі.Сөйл еуді дамыту</p>
--	--	--	--	--	--

				өзіміз үйренген «Ақ мамам» әнін бәріміз бірге айтып ,үйренейік.	
Балалармен жеке жұмыс	Киіздің суретіне қарап әңгіме құрату	Мерекені қалай түсінетінін сұрау		Ана туралы әңгіме	Топ бөлмесіндегі Кеңістік орналасқан заттарды сұрау
Серуенге дайындық	Киіну: киім кию ережесін сақтауға үйрету,серуенге арналған құралдарды дайындау, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары				
Серуен	Картотека	Картотека	Картотека	Картотека	Картотека
Балалардың үйге қайтуы	Ата аналарға кеңес:Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру.	Кешкі ертегі, балалар қалауымен Бала өмірдегі отбасының маңызы		Психологтың кеңесі:Егер ата аналары дүкенне ойыншық әпермеген жағдайда,өзін қалай ұстау қажет.	Балалардың балабақшаға кешікпей келуі туралы ата-аналарға ескерту.

		туралы әңгімелесу			
--	--	----------------------	--	--	--

Тәрбиелеу -білім беру процесінің циклограммасы

Бекітілді:
Ғадиұ -

Білім беру ұйымы: «Балдәурен» бөбекжай-балабақшасы

Топ: «Балапан» ересек тобы.

Балалардың жасы 4-5 жас

Наурыз айы 2023 жыл 2 апта

Күн тәртібі	Дүйсенбі 13.03.2023ж	Сейсенбі 14.03.2023ж	Сәрсенбі 15.03.2023ж	Бейсенбі 16.03.2023ж	Жұма 17.03.2023ж
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл күймен қарсы алу	Достарым әнімен қарсы алу	Қызыл жүрекшемен көңілді тілек айтып қарсы алу	Үш түрлі смайликпен қарсы алу	Балалық шақ күйімен қарсы алу
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл-күйі, денсаулығы жайлы әңгімелесу.	Үйдегі өзіне-өзі қызмет ету дағдыларының қалай қалыптасып жатқанын сұрау	Баланың үйдегі ойыншықтарға деген қызығушылығы жайлы сұрау	Балабақшадан кейінгі баланың өзін-өзі қалай ұстайтыны жайлы әңгімелесу	Демалыс күндердегі баланың күн тәртібі жайлы әңгімелесу
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті,	Үстел үсті ойыны: «10 айырмашылық тап» Балалар суреттегі	Балалармен «көктем бейнесі» туралы әңгімелесу. Коммуникат	Үстел үсті ойыны – пазл: «Киіз үй» Құрастыру әрекеті	Дид ойын: «Қимылын көрсет» Физикалық қасиеттерді дамыту	Дидактикалық ойын: «Не артық?» Коммуникативтік дағдылар

кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	бейнелердің сыңарын тауып ,ажырату. Танымдық дағдылар	ивтік дағдылар			
Таңертенгі жаттығу	Наурыз айына арналған таңертенгі жаттығулар кешені (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Тамақ ішу мәдениетін, үстелде отыру, тамақтану, асхана құралдарын дұрыс ұстау мәдениетін қалыптастыру және сақтау. Балалардың назарын тағамға аудару, тамақтарын реттілігімен тауысып ішуге, нанның қиқымын жерге тастамауға үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	<p>Жолда жүру ережелері.</p> <p>Көлік түрлері, жол бөліктері (тротуар, жолдың жүру бөлігі мен жаяу жүргіншілер өтетін жол және жерасты жолдары, велосипедке арналған жол), бағдаршам белгілері, жолда жүру ережелері туралы білімдерін қалыптастыру.</p> <p>Бағдаршам түстерінің белгілеріне сәйкес көшеден өту дағдыларын жетілдіру. Жаяу жүргіншілерге арналған ережелер, «Жаяу жүргінші өткелі», «Қоғамдық көлік аялдамасы» жол белгілері туралы ұғымдарын кеңейту.</p> <p>Балаларды жол қозғалысы ережелерін саналы түрде сақтауға үйрету. Сюжетті-рөлдік ойындар барысында жол қозғалысы ережелері туралы білімді бекіту.</p> <p>Өз өмірінің қауіпсіздігінің қарапайым дағдыларын қалыптастыру: ойын, ойын жабдықтарын пайдалану, бейтаныс адамдармен қарым-қатынас жасау. Балалардың өз есімін, тегін, жасын, ата-аналарының атын білуді бекіту, кездейсоқ жағдайларда (адасып қалу, құлау) өзін дұрыс ұстауға үйрету.Әлеуметтік дағдылар</p>				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша	Дене	Музыка Жеңіл,	Дене шынықтыру	Музыка Жеңіл, ырғақпен	Дене

<p>ұйымдастырылған іс-әрекет</p>	<p>шынықтыру</p> <p>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру</p>	<p>ырғақпен қозғалу; жұппен би қимылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану</p>	<p>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру</p>	<p>қозғалу; жұппен би қимылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану</p> <p>Қазақ тілі</p> <p>Тыңдалған шығарма кейіпкерлерінің бейнесін сахналық қойылымдарда жеткізе білуге, еркін ойындарда кейіпкерлердің бейнесін басқа қырынан көрсете білуге мүмкіндік беру.</p>	<p>шынықтыру</p> <p>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру</p>
---	--	--	--	---	--

	<p>- Бүгін зерек болып, алғырлық танытқан балаларға мына оюлар сыйға беріліп отырады. Алдын ала педагог дайындаған «Ботагөз», «Қошқармүйіз», «Құс қанаты», «Қызғалдақ» оюлары сұраққа жауап берген әр балаға беріліп, сабақ соңында кімде қанша ою бар екені анықталып, сол арқылы «ең зерек бала» аталынып, марапатталатынын айтады.</p>	<p>-Бір тамаша әңгіме тыңдағыларың келеді ме? Қуыршақ театры арқылы көрсету. Бұрынғы өткен заманда бір жас жігіт өз бақытын табу үшін әлемді шарлап іздеуге шығады. Айлар, жылдар өз бақытын іздейді көптеген елдерді, қалалардан өтеді, өз бақытын еш жерден таба алмайды. Бір</p>	<p>Балалар, (суретке назар аударып) ал осы салт - дәстүрді кім біледі? Біз бүгін жаңа салт - дәстүрмен танысамыз. Тосын сәт: Қонаққа әже келеді. Әже: — Сәлеметсіңдер ме балақандарым. Тәрбиеші: — Балаларым, келіңдер мына бесіктің жанына отырыңдар. Мынау бесік деп аталады. Бесікті таза ағаштан жасайды. Мен сендерге Асылжан бөпені бесікке қалай бөлеу керек</p>	<p>Атым – қазақ, текті батыр ұланбыз, Қадірлейміз қазағымның мұрасын. Әдептілік – сұлулықпен теңдессіз, Дәріптейміз ата дәстүр бұлағын. Көркем әдебиет Кел танысайық ойыны Кез- келген тұрмыстық заттардың (асхана аспаптары, музыкалық аспаптар немесе киімдер) нобайын орындап, таныстыру. Қоршаған ортамен танысу Топтастыр ойыны Біреу және көп</p>	<p>Салт-дәстүр дегеніміз-белгілі бір рәсім, әртүрлі жағдайларға арналған ұлттық мағынадағы елеулі кезеңдер. <i>Демонстрациялық материалдармен жұмыс.</i> Суреттерге назар аудару. -Мына суретте жаңадан туған нәрестені бісікке бөлеп жатыр. Бұл-қазақ халқының ежелден келе жатқан «бесікке бөлеу» дәстүрі. Суреттен тағы нені</p>
--	---	---	---	---	---

	<p>Мына суретке қараңдаршы, не көріп отырсыңдар? — Бұл суретте Наурыз тойын тойлап жатыр. Наурыз – жыл басы, бұл күні күн мен түн теңеледі, мерекеде адамдар бір-бірінің үйіне қонаққа барып, ер адамдар төс қағыстырып, палуандар күресіп, жастар алтыбаққан тебеді, наурыз көже пісіреді, қарт аталар баталарын береді, өлең айтып, би билеп тойлайды.</p>	<p>күндері еліне қайтпақшы болады, бірақ қайтып баратын жолды ұмытып қалады. Тастың үстіне отырып, басын төмен түсіріп жылап отырады. Бір сәтте жаңына бір қария кісі келеді.</p> <p>-Неге жылап отырсың? Қайда тұрасың?</p> <p>-Білмеймін өте алыста тұрамын.</p> <p>-Елін қалай аталады?</p>	<p>екенін Әжемiз көрсетсiң .Сендер мұқият қарап отырыңдар. Бәрiң де осы бесiкте жатып,өскенсiңд ер.</p> <p>Әже: Ең алдымен бесiктегi баланың бас жағына жұмсақ жүннен жасалған жастық саламыз. Ал мынау бөпенiң үстiне жамылатын көрпесi. Мынау белбеуi,бала құлап қалмас үшiн белiнен және аяқ тұсынан осы белбеумен байлап қояды.</p>	<p>заттарды ажырату, заттардың кеңiстiкте орналасу ретiн анықтау.Математика негiздерi</p> <p>Анимациялық ойын ұлттық ыдыстар</p> <p>Ұлттық ыдыстарды көлеңкесiмен сәйкестендiру атын атау.Сөйлеудi дамыту</p>	<p>байқауға болады?</p> <p>Анасы кiшкентай баланы бесiкке бөлеп,ұйықтату үшiн «бесiк жырын» айтады.Сендердiң аналарың ұйықтатар алдында қандай бесiк жырын айтады?</p> <p>Ежелгi салт-дәстүр бойынша қазақ халқы жаңа жылды наурыздың 22 күнi қарсы алған екен. Бұл күндi «Наурыз мерекесi» деп атайды. Наурыз мерекесiне ел-жұрт ерекше дайындық</p>
--	--	--	---	--	---

	<p>Наурыз мерекесінде дастарханымыз ұлттық тағамдарға толады. Әжелеріміз жеті түрлі дәм салып наурыз көже пісіреді. Қоршаған ортамен танысу Ойын: «Ханталапай»</p> <p>Тәрбиеші: Мен сендерге ойынның шартын түсіндіремін. Мына үлкен асық бұл ерекше асық (сақа). Бұл хан болады. Ал кішкентай асықтар</p>	<p>-Білмеймін, -Мен саған көмектесе аламын, егер сен өз елінің халық әнін, салт-дәстүрін айтып берсен? -Жігіт абыржып қалады, өз елі туралы ештеңе есіне түсіре алмайды, ойланып атаға өз сөмкесін ұсынады. -Міне қараңыз бұл заттарды мен өзімен үнемі жол бойы алып жүрдім.- Балалар</p>	<p>Бесікті бала ұйықтағанда шошып-қорықпау үшін сіріңкемен аластаймын. (бесікті аластайды) «Алас-алас,пәледен алас, Иесі келеді,пәледен қаш! Алас-алас,пәледен алас Көзі жаманның көзінен алас Тілі жаманның тілінен алас, Отсыз омыртқасынан алас» -Балалар ,қараңдаршы бесіктің де,төсеніштің де</p>		<p>жасайды. Осымен қатар, мерекеді әжелеріміз салт-дәстүрлерді жасап, түсіндіреді. Қазақтың салт-дәстүрлеріне мыналар жатады: шілдехана, ат қою, бесікке салу, қырқынан шығару, тұсау кесер, тіл ашар және т.б. оларға жеке тоқталу үшін суреттерге назар аударыңдар! <i>«Бесікке бөлеу» ойыны</i> Педагог алдын ала дайындаған қуыршақты, бесікті алып шығады. Бір</p>
--	---	--	--	--	---

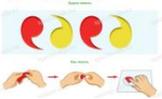
	<p>уәзірлер. Мына асықтарды ортаға шашамын. Сол асықтармен бірге ханды алған бала жеңімпаз болады. Асықтың кеңістікте орналасуын анықтайды. Математика негіздері</p> <p>Бүгінгі ел ішінде, Дәстүрді жалғастырған. Ей, менің асқар туым, Қазақы дастарханым. Көркем әдебиет</p>	<p>қарандаршы, әдемі қоржында қай елдің заттары бар екен.</p> <p>Бұл не? -Қоржың -Қоржын өрнек -Торсық -Тостаған -Қасық - Кесе т.б -Балалар қай елдің заттары екен? Біз барлығымыз жігітке Өз Отаның, салт-дәстүрін еске түсіруіне көмектесейік.</p> <p>Дидактикалық ойын:</p>	<p>ортасы ойылып алып тасталған екен. Себебі сол жерде түбегі тұрады. Ал мынау шүмегі, осы шүмек арқылы баланың кіші дәреті түбекке құйылып, баланың денесі былғанбай таза болады. Қоршаған ортамен танысу, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту</p> <p>Суретке мұқият қарау, әр түрлі кеңісте орналасқан бесікті қай жерде орналасқанын не ұзын не аласа биік екенін</p>		<p>қызды қасына шақырады. Бесік жырын айтады: -Менің балам қайда екен? Асқар-асқар тауда екен. Тауда неғып жүр екен? Алма теріп жүр екен.</p> <p>Алмасынан, кәнек и, Жаңа теріп жүр екен. Қызыл алма қолында, Қыздар оның соңында.</p> <p>-«Бесікке бөлеу»- кішкентай бала үшін өте маңызды. Баланың</p>
--	--	--	---	--	--

		<p>«Заттарды дұрыс орналастыр» Балалар екі топқа бөлінеді. 1-топ – «40 - шығару» салт - дәстүріне қажетті заттарды алады, суреттің қасына қояды. 2- топ – «Тұсау кесу». Тәрбиеші: - «Тұсау кесу» дәстүрін өткізу үшін қандай заттар керек? Балалар: - қайшы, түсті жіптер</p>	<p>сипаттау. Математика негіздері</p>		<p>сымбатты, денесі түзу болып өсуі үшін ата-бабаларымыз баланы бесікке бөлеген. -Келесі суретте не бейнеленген? Бесікте жатқан бала өсті, тәйтәйләп жүре бастады. Енді көп құламай тез жүріп кетсін деп, ол баланың тұсауын кеседі. Адал, шыншыл бала болсын деп, тұсауын «ала жіппен» кеседі. Қазақ халқында «Біреудің ала жібін аттама» деген мәтел</p>
--	--	---	--	--	--

		Қоршаған ортамен танысу,көркем әдебиет,сөйлеуді дамыту			бар.Оның мағынасы- ешқашан өтірік айтпай,ұрлық жасамай,үлгілі,өнегелі азамат болып өссін дегенді білдіреді. -Жаңағы кішентай бала өсіп,5-6 жасқа келді.Үлкендер оған жеке тай атап,ашамай (тайға арналған кішкентай ертоқым) істеп,қамшы өріп, «Сен азамат болдың» деген сезім ұялатып,үйретілген жуас тайға әсем ашамай ерттеп
--	--	---	--	--	--

					<p>мінгізіп, жүргізеді .Осы қуанышта атасы: Ал ақ тілек, ақ тілек Атқа тоқым сал білек. Атта жақсы шаба біл, Өнеге, өнер таба біл, Аймағыңа жаға біл. Атқа міндің, ақ жол болсын! -деп бата береді.</p> <p>Қоршаған ортамен танысу, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту</p>
--	--	--	--	--	--

Серуенге дайындық	Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	Картотека	Картотека	Картотека	Картотека	Картотека
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін үйрету. (дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Сабынмен қолдарын сабындап, киімдерін суламай жуыну. Өзінің жеке сүлгісін тани білуді үйрету. Сүлгіні дұрыс қолдануды дамыту, орнына іліп қоюын қалыптастыру. Тамақтану кезінде орындықта тік отыру. Астың дәмді болуын тілеу. Тамақты дұрыс ішу. Қасықты дұрыс ұстау, майлықты қолдану , нан қиқымын шашпай, сорпамен сусынын төкпей ішуді үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағытуды қалыптастыру. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (Музыка)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын жинауға әрекет жасауын үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық				

	дағдылар).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	 <p>Қайнар оюын ермексаздан жасау ақ қағазға жабыстыру.Мүсіндеу, жапсыру</p> <p>Оюдың суретін бояу.Сурет салу</p> <p>Пазл құрау оюдан</p>	<p>Тәрбиеші: - «40 Нан шығару»дәстүрін өткізу үшін, қандай заттар керек? Балалар: - леген, су, қайшы, қасық... Қырқынан шығару дәстүріне қажет заттарды жасау, қайшыны ермексаздан жасау, қасықтың суретін</p>	<p>Бесіктің суретін бояу, ермексаздан бесік жасау, бесік суретінен пазл құрастыру, бесікке ою жабыстыру.Сурет салу, құрастыру, жапсыру, мүсіндеу</p>	<p>Ұлттық киімдер пазлы.Құрастыру әрекеті</p> <p>Тақияны әшекелейміз.Мүсіндеу әрекеті</p> <p>Домбыра ойыны</p> <p>Домбыраның қандай аспап екенін айту және жабыстыру.Жапсыру әрекеті</p> <p>Нүктелі сурет салу әдісімен кесенің суретін салу.Дәстүрден тыс</p>	<p>Шығармашылық дағдылар бойынша балалардың қалауымен жүргізілетін жұмыстар</p> <p>Оюлармен кубик ойыны</p> <p>Оюлардың жазықтықта орналасу ретін атап айтады. Математика негіздері</p>

		салу,леген ыдысқа ою жабыстыру. Сурет салу,жапсы ру,мүсіндеу.		сурет салу Ұлттық ойын қалауыңыз бойынша. Дене шынықтыру	
Балалармен жеке жұмыс	Наурыз мерекесі жайлы сұрау	Ұлттық ойындар туралы әңгіме	Ұлттық тағамдарды сұрау	Мақал-мәтел үйрету	Білетін ертегілері жайлы сұрау
Серуенге дайындық	Киіну: киім кию ережесін сақтауға үйрету,серуенге арналған құралдарды дайындау, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары				
Серуен	Картотека	Картотека	Картотека	Картотека	Картотека
Балалардың үйге қайтуы	Баланың бүгінгі жетістігі	Үйде баланың өзі киініп, өзі	Баланың бүгінгі жетістігі, бала денсаулығы мен	Әдептілік сөздерді үйретуін ескерту.	Демалыс күндері күн тәртібін сақтауын ата-

	туралы әңгімелесу.	шешінуін қадағалап, талап етіп отыруды түсіндіру.	тамағы жөнінде әңгімелесу.		аналардан талап ету.
--	-----------------------	---	-------------------------------	--	-------------------------

Тәрбиелеу -білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Балдәурен» бөбекжай-балабақшасы

Топ: «Балапан» ересек тобы.

Балалардың жасы 4-5 жас

Наурыз айы 2023 жыл 3 апта

Бекітілді
Қадыр

Күн тәртібі	Дүйсенбі 20.03.2023ж	Сейсенбі 21.03.2023ж	Сәрсенбі 22.03.2023ж	Бейсенбі 23.03.2023ж	Жұма 24.03.2023ж
Балаларды қабылдау	Балаларды қоңыраумен қарсы алу. Сылдырлатып қоңырауын соғып кіріп, келесі балаға береді				Қонаққа келген қуыршақпен қарсы алу
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Сиқырлы сөздермен қарсы алу (көйлегің қандай әдемі т.б)				Қонаққа келген қуыршақпен қарсы алу

<p>Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)</p>	<p>Баланың денсаулығы жайлы әңгіме</p>				<p>Баланың көңіл күйі туралы әңгімелесу</p>
<p>Таңертенгі жаттығу</p>	<p>Наурыз айына арналған таңертенгі жаттығулар кешені (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).</p>				
<p>Таңғы ас</p>	<p>Тамақ ішу мәдениетін, үстелде отыру, тамақтану, асхана құралдарын дұрыс ұстау мәдениетін қалыптастыру және сақтау. Балалардың назарын тағамға аудару, тамақтарын реттілігімен тауысып ішуге, нанның қиқымын жерге тастамауға үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)</p>				
<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық</p>	<p>Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру. Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен (ер- тұрман, киіз үйдің жабдықтары, әшекей бұйымдары), тұрмыстық заттарымен (күбі, мес, келі, тостаған, ожау, астау, диірмен) таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу. Құрастыру, шығармашылық дағдылар</p>				
<p>Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет</p>	<p>Дене шынықтыру Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа</p>				<p>Дене шынықтыру Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-</p>

	<p>тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру</p>				<p>бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру</p>
	<p>-Орнымызға отырайық. Балалар біз үш топ болып жұмыс жасаймыз, қай</p>				<p>Мнемокесте Нан қоқымын шашпаңдар, Жерде жатса баспаңдар.</p>

	<p>топ тәртіпті болып мұқият тыңдап жақсы жауап берсе сол топқа осындай фишкам берем, қай топта көп фишка болса сол топ жеңімпаз.</p> <p>Келістік пе?</p> <p>Жарайсыңдар.</p> <p>- Ендеше, балалар, нан біздің дастарқанымыз ға қалай келеді? - деген сұраққа жауап іздеп көрейік.</p> <p>Қоршаған ортамен</p>				<p>Теріп алып кастерлеп, Торғайларға тастандар!Көрке м әдебиет</p> <p>Балалар нанды жерге шашпаңдар, аяқпен баспаңдар. Нан өте қадірлі.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Нанды бір қолыңмен үзбе. • Нанды жерге тастама. • Нанмен ойнама,обал болады. • Нанды аяқпен баспа.
--	---	--	--	--	--

	<p>танысу</p> <p>- Балалар, айтыңдаршы күнделікті біздің дастарқанымыз да қасиетті, қадірлі қандай тағам тұрады?</p> <p>- Дұрыс олай болса нанның дастарханға қалай келетінін әңгімелеп берейін.</p> <p>1-тапсырма слайдпен жұмыс. Әңгімелеу</p> <p>-Алдымен трактормен жерді жыртады, диқандар ол</p>				<ul style="list-style-type: none"> • Нанды екі қолыңмен үзіп же. • Нанды төңкеріп қойма. Қазақ тілі <p>Нан–қасиет, нан–береке, нан–мереке дегендей, сендер нанды қадірлеп, қастерлей білуіңіз керек.</p> <p>Диқаншылардың маңдай терін бағалай білейік.</p> <p>Қоршаған ортамен танысу</p> <p>3 –тапсырма. Топпен жұмыс</p> <p>1-ші топ Көлеңкесінен тауып</p>
--	--	--	--	--	---

	<p>жерге бидайдың тұқымын тастайды.</p> <p>-</p> <p>Тракторд ы қараңдаршы?</p> <p>- Дөңгелегі қандай? (Үлкен, дөңгелек пішінді)</p> <p>Бірнеше күндерден кейін дәндер өсе бастайды. Бидайдың сабақтары пайда болады, оны диқандар үнемі суарып отырады.</p> <p>Бидай дәнді-</p>				<p>сәйкестендіреді.</p> <p>2-ші топ сәйкесін тауып орналастырады.</p> <p>3-ші топ 4шісін тауып жабыстырады. Ш ығармашылық дағдылар</p>
--	---	--	--	--	---

	<p>дақылға жатады, солай ма балалар?</p> <p>Күзде астықты комбайндармен орады және үстерінен бастырады. Бидайды диірменге апарып тапсырады. Аппақ болып ұн дайындалады. Қап – қаптармен ұнды наубайханаға тасиды. Онда ұн иленіп, нан пісіріледі. Нан таситын көліктермен</p>				
--	---	--	--	--	--

	<p>дайын нандарды дүкендерге әкелінеді. Дүкенде нанның бірнеше түрлері: бөлке, тоқаш, батон, торттар, печениелер, бауырсақтар, бәліштер сатылымға шығарылады. Нан дастарқанға келгенше қаншама адам еңбек етеді. Мұның бәрі – адам еңбегі. Көркем әдебиет</p>				
--	--	--	--	--	--

	<p>Қандай мамандықтрамен таныс болдыңдар?</p> <p>Орындарынан тұрып, қолдарын жүрек тұсына қойып,нанға, диқаншыларға, наубайшыларға деген құрмет сезімдерін білдіреді.</p> <p>- Бидай неден өсіп шығады?</p> <p>- Бидайды немен жинайды?</p>				
--	---	--	--	--	--

	<p>- Күзде дайын болған өнімді қалай атайды?</p> <p>- Бидайдан шыққан ұнды қайда әкеледі?</p> <p>- Егін өсірушілердің мамандықтары н атаңдар</p> <p>.Сөйлеуді дамыту</p>				
Серуенге дайындық	Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	Картотека	Картотека	Картотека	Картотека	Картотека
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін үйрету. (дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Сабынмен қолдарын сабындап, киімдерін суламай жуыну. Өзінің жеке сүлгісін тани білуді үйрету. Сүлгіні дұрыс қолдануды дамыту, орнына іліп қоюын қалыптастыру. Тамақтану кезінде орындықта тік отыру. Астың дәмді болуын тілеу. Тамақты дұрыс ішу. Қасықты дұрыс ұстау, майлықты қолдану, нан қиқымын шашпай, сорпамен сусынын төкпей ішуді				

	үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағытуды қалыптастыру. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (Музыка)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын жинауға әрекет жасауын үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар) .
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)

<p>Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)</p>	<p>Есік қағылады. Сәлеметсіңдер ме балалар? Мен Дәмеш апамын. Ауылда нан пысырып сатамын. Осы топтың балалары ақылды бәрін үйренгісі келеді деген соң сендерге келдім. Нанның қалай жасалатынын көргілерің келеме?</p> <p>Әже балаларға ұннан нан илеп және бауырсақты қалай</p>				<p>Балалар мен сендерге жұмбақ айтайын. «Асты тас, үсті тас. Ортасында піскен ас» Балалар айтыңдаршы дастархан жайғанда бірінші не әкеліп қоямыз. Балалар аналарымыз нанады қайдан алады? Дұрыс «Дүкеннен». Онда балалар, Біз қазір дүкенге нанның қайдан келетінін, туралы айтайық. (Есік қағылады) Топқа қолында наны бар қыз кіреді. Ол нанды өте</p>
---	--	--	--	--	--

	<p>жасалтынын көрсетеді. Мүсіндеу</p> <p>Аспазшылар орталығы:</p> <p>Топ қыздарына алдын ала иленген қамыр беріледі. Қыздар ашыған қамырды бауырсақ етіп жайю тапсырылады.</p> <p>Егіншілер орталығы:</p> <p>Топ балаларына шағын ыдыстағы топырақты</p>				<p>ұқыпсыз, шашып жейді де, қалғанын кез келген жерге шашып тастай салады.</p> <p>Тәрбиеші:</p> <p>Балалар мына қыз баланың істеген қылығы дұрыс па? Нанды лақтыруға, шашуға болады ма?</p> <p>Тыйым сөздер:</p> <p>Балалар айтыңдаршы қандай тыйым сөздер білеміз. Сөйлеуді дамыту</p>
--	---	--	--	--	--

	<p>аударып,тырма лап бидай дәнін егу тапсырылады.З ерттеу іс әрекеті</p> <p>«Ойлан тап»әдісі</p> <p>Балаларға тоқаш пен бөлке нан суреттін көрсетіп, артық, кем белгілерін қою арқылы анықтайды.Ма тематика негіздері</p>				
--	---	--	--	--	--

Балалармен жеке жұмыс	Жұмбақ жасыруға үйрету				Жаңылтпаш айтқызу
Серуенге дайындық	Киіну: киім кию ережесін сақтауға үйрету,серуенге арналған құралдарды дайындау, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары				
Серуен	Картотека	Картотека	Картотека	Картотека	Картотека
Балалардың үйге қайтуы	Баланың бүгінгі көңіл-күйін баяндау				Ауа райына байланысты баланың киімі туралы әңгіме

Тәрбиелеу -білім беру процесінің циклограммасы

Бекітілді
Ғадиұ -

Білім беру ұйымы: «Балдәурен» бөбекжай-балабақшасы

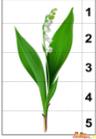
Топ: «Балапан» ересек тобы.

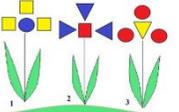
Балалардың жасы 4-5 жас

Наурыз айы 2023 жыл 4 апта

Күн тәртібі	Дүйсенбі 27.03.2023ж	Сейсенбі 28.03.2023ж	Сәрсенбі 29.03.2023ж	Бейсенбі 30.03.2023ж	Жұма 31.03.2023ж
Балаларды қабылдау	Әсем әуенмен қарсы алу	Көтеріңкі көңіл күймен қарсы алу	Саусақ театрының кейіпкерлері арқылы қарсы алу	Смайлик арқылы қарсы алу	Достық тілегімен қарсы алу
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Баланың үйдегі көңіл күйін сұрау	Баланың бойындағы өзгерістер мен ерекшеліктер жайлы әңгіме	Баланың тәртібі мен денсаулығы жайлы әңгіме	Баланың қалай бейімделіп, не үйреніп жатқаны туралы әңгіме	Баланың тілдік дамуы жайлы әңгіме
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа	Дид ойын. Баспалдақпен түсіп-шыққанда, топта, топ алаңында бір-бірін итермеу	Дид ойын. «Орындықта рды жинастыр» Өз орындықтарын қою,	Сергіту сәті. ойын. Көңілді әуенмен, өлең шумақтарын қайталау Коммуникативтік	«Өзім туралы» Өздері туралы айтып береді Коммуникативтік дағдылар	Дид ойын «Сиқырлы күз». Күз мезгіліне табиғи материалдан тәрбиешінің көмегімен күздің

әрекеттер)	жөнінде әңгімелеу. Коммуникативтік дағдылар	еңбекке баулу Әлеуметтік дағдылар	дағдылар		көрмесін дайындау Әлеуметтік, танымдық дағдылар
Таңертеңгі жаттығу	Наурыз айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Тамақ ішу мәдениетін, үстелде отыру, тамақтану, асхана құралдарын дұрыс ұстау мәдениетін қалыптастыру және сақтау. Балалардың назарын тағамға аудару, тамақтарын реттілігімен тауысып ішуге, нанның қиқымын жерге тастамауға үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) ұзындығы және ені бойынша бірдей және екі түрлі заттарды салыстыру; 2) биіктігі және жуандығы бойынша бірдей және екі түрлі заттарды салыстыру; 3) шаманы салыстыруда беттестіру және тұстастыру тәсілдерін қолдану.				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дене шынықтыру Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына	Музыка Жеңіл, ырғақпен қозғалу; жұппен би қимылдарын орындау; билерде	Дене шынықтыру Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге	Музыка Жеңіл, ырғақпен қозғалу; жұппен би қимылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану Қазақ тілі	Дене шынықтыру Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және

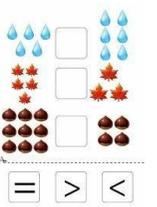
	<p>сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру</p>	<p>ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану</p>	<p>тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру</p>	<p>Кітаптан ертегілер, көркем шығармалар оқып беруде олардың мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға, кейіпкердің іс-әрекетіне өз ойын білдіруге баулу.</p>	<p>шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру</p>
<p>Балалар күннің көзі сурет тастап кетіпті бірақ суретші барлығын шатастырып алыпты Суретті қалпына келтіруге</p>	<p>«Көктемгі күн жерді қыздырып, табиғаттағы бар тіршілік иелері оянып, қызғалдақтар</p>	<p> Сан</p> <p>бойынша құрастырып, гүлдің атын атау. Құрастыру</p>	<p> Бірдей суреттерді бір-бірімен қосып, суреттің атын атау. Эко карточкалармен жұмыс. Табиғатты аялау, қорғау. Құстың ұясын бұзбау т.б</p>	<p>Балалар, мен сендерді орталыққа шақырамын. 1топ: «Құм су» орталығы (құммен көктем бейнесін салу Сурет салу)</p>	

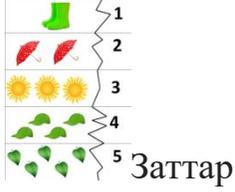
	<p>көмектесесінде р ме? Балалар бұл сурет қай мезгілге ұқсайды?Құрас тыру әрекетіКөктем нің алғашқы айы — Наурыз. Бұл айда күн жылынып, қар еріп, жылғалардан су ағады. Бұтақтар бүршік жарып, жер көктейді. Жаңбыр жауып, күн күркірейді. Малдар төлдейді. Құстар жылы жақтан ұшып келеді. Күн ұзарып, түн қысқарады.Қор</p>	<p>жер – анадан күш алып, жапырақтар ын жайып, күлтешелері н көтеріп, күнге қарай қол созады. Себелеп өткен жылы жаңбыр гүлдің жапырақтар ын аймалап жуып, шаңын кетіреді. Гүлдер жерді көріктендіре ді, адамға жақсы көңіл – күй сыйлайды, олардан дәрі жасайды.</p>	<p> Пішіндерден гүл жасау,салыстыр у.Математика негіздері Көктем қандай көңілді, Күміс жаңбыр төгілді. Мөлдір аспан ашылып, Күн пердесі сөгілді.Көркем әдебиет Қане көктем айларын атаңдаршы? -Наурыз. Сәуір. Мамыр. -Қазір көктем мезгілінің қай айы?</p>	<p>Қоршаған ортамен танысу Топтық жұмыс. 1ші топ құрастырады. 2ші топ жабыстырады. 3ші топ көлеңкесін тауып сәйкестендіреді. Шығармашылық дағдылар,жапсыру, құрастыру,сурет салу Көктем, көктем көктемде Құстар келіп жеткенде. Қуанып бір қаламыз.</p>	<p>2-топ: «Үстел- үсті театры» орталығы (балалар ертегіні айту)Көркем әдебиет 3топ: «Шығармашыл ық» орталығы (мүсіндеу,құраст ыру) 4-топ: «Әдеби» орталығы (суретке қарап әңгіме құрастыру Сөйлеуді дамыту) Гүл отырғызу,қамқор лық жайлы әңгіме.Қоршаған ортамен танысу</p>
--	---	---	--	---	--

	<p>шаған ортамен танысу</p> <p>Көңілді көктем ойыны</p> <p>Көктемде күн..... жылынады</p> <p>Қар..... е</p> <p>ридi</p> <p>Жаңбыр..... жа</p> <p>уады</p> <p>Құстар..... үш</p> <p>ып келеді</p> <p>Ағаштар..... бұрші</p> <p>к жарады</p> <p>Жер..... к</p> <p>өктейді</p> <p>Гүлдер..... өседі</p> <p>Малдар..... төлд</p>	<p>Гүлдер жәндіктерге қорғаныш және тіршілік көзі болып қызмет етеді.</p> <p>«Қызғалдақ гүлін құрастыра отырып жапсырамыз».</p> <p>1) сабағын</p> <p>2) күлтешесін</p> <p>3) төменнен жоғарыға қарай жапырағын жапсырамыз</p> <p>Құрастыру, жапсыру, мүсіндеу</p>	<p>-Наурыз айы.</p> <p>-Наурыз айында қандай мерекелерді тойладық?</p> <p>-Наурыз айында 8 - наурыз аналар мерекесі, 22 - наурыз Ұлыстың ұлы күні Наурыз тойын тойладық.</p> <p>Қоршаған ортамен танысу</p>	<p>Әнмен қарсы аламыз</p> <p>Көркем әдебиет</p>	
--	--	--	--	--	--

	<p>ейді Аю..... ұйқы сынан оянады Жәндіктер..... ..... тіріледі Сөйледі дамыту,көрке м әдебиет</p>	<p>Жақсы- жаман ойыны1) Көшет отырғызу. 2) Ағаштарды сындыру. 3) Құстарға жем шашу. 4) Құстың ұясын бұзу. 5) Ағаштарға су құю. 6) Гүлдерді жұлу. 7) Құстарға ұя жасау. (Ойын ойнайды) Балалар қолдарын Шапалақтайд ы. Шапалақтам</p>			
--	--	--	--	--	--

		айды. Қоршаған ортамен таныстыру			
Серуенге дайындық	Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	Картотека	Картотека	Картотека	Картотека	Картотека
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін үйрету. (дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Сабынмен қолдарын сабындап, киімдерін суламай жуыну. Өзінің жеке сүлгісін тани білуді үйрету. Сүлгіні дұрыс қолдануды дамыту, орнына іліп қоюын қалыптастыру. Тамақтану кезінде орындықта тік отыру. Астың дәмді болуын тілеу. Тамақты дұрыс ішу. Қасықты дұрыс ұстау, майлықты қолдану, нан қиқымын шашпай, сорпамен сусынын төкпей ішуді үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағытуды қалыптастыру. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (Музыка)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін				

	<p>дұрыс киюдi үйрету. Қыз балалардың шаштарын жинауға әркет жасауын үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)</p> <p>Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгiнi өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).</p>				
Бесін ас	<p>Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету.</p> <p>(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)</p>				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	<p>Міне, мынау — оң қол Міне, мынау — сол қол Шапалақты соғайық Топылдатып билейік Міне, мынау — оң қол Міне, мынау — сол қол Топ-топ-топ-топ басайық. бірдей және екі түрлі заттарды салыстыру.</p> <p>Математика</p>	<p>Көктем күні шуақты, Көктем күні қуатты. Көктем күні шуақты, Сай - салат су ақты.Көркем әдебиет</p> <p>ұзындығы</p>	<p>Әр топқа түсіндіру алдарына үлгісін көрсету және слайд арқылы көрсету</p> <p>1 топ: Ағаштың бейнесін жапсырмалату.</p> <p>2 топ: Ұяны қиылған пішіндер арқылы құрастырып жапсырмалату</p>	<p>«Көктемді не үшін жақсы көрем?»</p> <p>Балалар сендер көктемді жақсы көресіңдер ме? Үстелде жатқан гүлді алып, көктемді не үшін жақсы көретіндеріңді айтып, гүлді құмыраға салып қойыңдар Сөйлеуді дамыту</p>	<p>Жел уледі: у-у-у. Құйын келіп биледі: зу-зу-зу. Қатты-қатты жел соқты: гу-гу. Жапырақтар қол соқты: ду-ду. Шыдай алмай жапырақтар: ах-ах. Билеп кетті қалтырап: пах-пах.Қазақ тілі</p>

	<p>негіздері Көктемнің алғашқы гүлі бәшешекті жапсыру, мүсін деу және дәстүрден тыс сурет салу</p>	<p>және ені бойынша бірдей және екі түрлі заттарды салыстыру, Математика негіздері</p>	<p>және ұяны ермексазбен мүсіндету. 3 топ: Құстың суретін бояту Шығармашылық дағдылар</p>	 <p>Заттар тобын салыстыру, санау. Математика негіздері</p>	 <p>Салыстыру, артық заттарды табу. Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <p>1) ұзындығы және ені бойынша бірдей және екі түрлі заттарды салыстыру;</p> <p>2) биіктігі және жуандығы бойынша бірдей және екі түрлі заттарды салыстыру;</p> <p>3) шаманы салыстыруда беттестіру және тұстастыру тәсілдерін</p>
--	--	---	--	---	--

					қолдану. Математика негіздері
Балалармен жеке жұмыс	Психологпен бірлескен жұмыс.	Әңгіме құрастыру Балаларға адамның дене мүшелерін атауға үйрету (басы, қолы, аяғы, көзі, мұрны, аузы, құлағы және т.б. бар).	ойыншықтарды сөрелерге жинауды үйрету	Сыпайы сөздерді айтуға үйрету	Балаларды ортаға жинау. Артикуляциялық жаттығулар жасатып. «А» дыбысын қайталау, А дыбысынан келетін сөздер айтып үйрену
Серуенге дайындық	Киіну: киім кию ережесін сақтауға үйрету, серуенге арналған құралдарды дайындау, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары				
Серуен	Картотека	Картотека	Картотека	Картотека	Картотека
Балалардың үйге қайтуы	Бала тілінің дамуы жайлы әңгіме	Балаға ұялы телефонды көп ұстатпау туралы әңгіме	Бала десаулығы мен тазалығы жайлы әңгіме	Баланың эмоционалды көңіл күйі жайлы әңгіме	Баланың қандай дағдыларды меңгере алмай жатқаны туралы әңгімелесу